

УДК: 614.23/25:37.147:378.046.4.001.76:159.955.4
 DOI: 10.26697/ijes.2019.2.47

Формування відносин професійної співпраці на практичних заняттях з серцево-легеневої реанімації в системі вищої медичної післядипломної освіти

Муризіна О. Ю.¹

¹ Державний заклад “Дніпропетровська медична академія МОЗ України”, Україна

Резюме

Вступ:

Створення ситуації успіху є однією з умов гуманізації навчального процесу. З педагогічної точки зору, ситуація успіху – цілеспрямоване, організоване поєднання умов, за яких створюється можливість досягти значних результатів у діяльності як окремої особистості, так і колективу в цілому (Белкін, 1991; Пензай, 2014). Переживання ситуації успіху і фахової успішності особливо потребують ті, хто відчуває певні труднощі у навчанні та професійній діяльності.

Мета дослідження – проаналізувати дієвість педагогічних технологій на досягнення необхідного рівня компетенцій з СЛР.

Методи:

Представлено дані проспективного педагогічного систематичного дослідження, на підставі проведених практичних занять (2011-2019 рр.) за темою “Серцево-легенева реанімація/СЛР” у лікарів-інтернів першого року навчання, лікарів циклу удосконалення і вторинної спеціалізації на кафедрі анестезіології, інтенсивної терапії та МНС ФПО. В середині навчальних груп проведено суцільне спостереження.

Результати:

Провідними характеристиками навчальної аудиторії в системі післядипломної освіти є внутрішньогрупова неоднорідність (за досвідом попереднього навчання) та конкурентні відносини – невід’ємною частиною професійної діяльності та міжособистісної взаємодії. Важливим показником для всіх лікарів є рівень їх адаптації до професійної діяльності, який передусім визначає працездатність і наявність резервів до подолання кризових ситуацій та об’єктивних труднощів, пов’язаних з організацією лікувального процесу. Для всіх вікових аудиторій виявлена прямо пропорційна залежність між успішністю особи та активним включенням її у професійний публічний тренінг або дискусію. Проблеми при виконанні стимуляційних вправ виникали не стільки при виконанні маніпуляції, а через брак навичок комунікативних дій – роботи лікарським колективом, що співвідносилося з рівнем адаптації лікаря до професійної діяльності: високим, середнім або низьким. У певній частині лікарів в кожній навчальній групі спостерігали невисокий

рівень навчальної працездатності і комунікативності, психологічний дискомфорт при відповіді, симуляційних індивідуальних та колективних вправах, відчуття незадоволеності собою, страх виявити публічно своє професійне незнання або невміння здійснити ту чи іншу маніпуляцію, прагнення до уникнення цієї ситуації. Забезпечуючи інтенсивний тип навчання, диференційовано застосовували прийоми педагогічного плинності: на стимулюючому-мотиваційному і оціночно-результативному етапі заняття – на емоційно-вольову сферу, протягом операційно-діяльничого – на інтелектуальну. На всіх етапах заняття забезпечували педагогічну взаємодію і підсилення. Мотивацію до навчання орієнтували через зміст навчального предмету на конкретний фаховий результат, розвиваючи фахові лікарські компетенції і посилюючи прагнення лікарів до самостійної пізнавальної діяльності.

Поєднували психолого-педагогічні прийоми, які сприяли, усвідомленому включенню кожного лікаря в активну навчальну діяльність в залежності від індивідуальних можливостей. Застосовували технологію різнорівневого рішення задач і опитування відповідно до ієрархії розумових процесів (Пометун, 2014). У певній частині аудиторії спочатку відпрацьовували питання і задачі на розуміння і застосування, які забезпечують мислення невисокого рівня. У іншій частині лікарів, з високим рівнем навчальної адаптації, одразу навчальний контент, вирішуючи питання вищого порядку – аналізу, синтезу, оцінки. Через організацію педагогічних прийомів створення ситуації успіху здійснювали формування відносин співпраці поетапно, ускладнюючи і удосконалюючи суб’єкт-суб’єктну взаємодію, послідовно на кожній стадії – опіки, наставництва, партнерства, співпраці (за Ларіоновою, 2014).

Висновки:

Забезпечення індивідуальної фахової успішності під час практичних занять через зміст предмету сприяє ефективному опануванню навчальної програми кожним лікарем – зміцненню знань і фахових компетенцій, відпрацюванню правильної стратегії професійної поведінки та взаємодії у кризовій ситуації, що є необхідною умовою самостійної фахової роботи.

Інформація про автора:

Муризіна Ольга Юріївна – кандидат медичних наук, асистент кафедри анестезіології, інтенсивної терапії та медицини невідкладних станів ФПО, ДЗ “Дніпропетровська медична академія МОЗ України”, Дніпро, Україна.

Наукові інтереси: інтенсивна терапія, педагогіка вищої медичної післядипломної освіти; <https://orcid.org/0000-0001-6519-2320>.

Автор-Кореспондент:

Муризіна Ольга Юріївна

Email Автора-Кореспондента:

olga_muryzina@ukr.net